

Κυρίες και κύριοι,

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας. Είναι μεγάλη χαρά για ένα να σας απευθύνω αυτόν τον λόγο. Βρισκόμαστε εδώ απόψε για να πλέξουμε το εγκώμιο, να γιορτάσουμε την επιτυχία και να ομοιοποιήσουμε τον θαύμαστικό για την κυρία Αναστασία Ζαπανιώτου και τον κύριο Πέτρο Στάγκο.

Αγαπητή κυρία,
Αγαπητέ κύριε,

Θα ήθελα καταρχάς να σας συγχαρώ θερμά. Με τη σοβαρότητα και το έργο σας, έχετε θέσει τα θεμέλια και έχετε ανοίξει νέους δρόμους στη γνώση, για έναν καλύτερο κόσμο και για μία ολοένα στενότερη ελληνογαλλική σχέση.

Κοιτάζοντάς σας, βλέπω, φυσικά, δύο εμβληματικές μορφές στους αντίστοιχους τομείς δράσης σας, αλλά βλέπω επίσης δυο πρωταγωνιστές που προώθησαν την καινοτομία και σε κάθε βήμα που έκαναν, εξύψωσαν την επιστήμη τους. Βλέπω μια γυναίκα και έναν άνδρα που, καθ' όλη τη διάρκεια της καριέρας τους, αποτέλεσαν το κατεξοχήν παράδειγμα του τι έχει να προσφέρει η ελληνογαλλική σχέση. Απόψε, οι καρποί της σκληρής δουλειάς σας κάνουν τόσο τη Γαλλία όσο και την Ελλάδα να λάμπουν σε όλο τους το μεγαλείο.

Ποιος άραγε θα ήταν καλύτερος τρόπος για να επισφραγιστεί η λαμπρή σταδιοδρομία σας από το να σας απονεμηθούν τα διαστήματα του Ακαδημαϊκού Φοίνικα;

Τα διαστήματα του Ακαδημαϊκού Φοίνικα θεσπίστηκαν με το αυτοκρατορικό διάταγμα της 18ης Μαρτίου 1808 από τον Ναπολέοντα Βοναπάρτη και αποτελούν, μαζί με τα διαστήματα της Λεγεώνας της Τιμής, ένα από τα παλαιότερα γαλλικά παραστήματα. Σκοπός τους είναι να τιμήσουν, στη Γαλλία και στο εξωτερικό, κατόπιν σύστασης του Υπουργού Εξωτερικών, τις αρετές εκείνων «που συβάλλουν αποτελεσματικά στην πνευματική, επιστημονική και καλλιτεχνική διεύρυνση της Γαλλίας σε όλο τον κόσμο».

Αγαπητή Αναστασία Ζαπανιώτου,

Αγαπητέ Πέτρο Στάγκο,

είμαι εξαιρετικά υπερήφανος που σας απονέμω απόψε τα διαστήματα του Ακαδημαϊκού Φοίνικα παρουσία της οικογένειας, των φίλων και των συναδέλφων σας.

Πριν από αυτό όμως, όπως συνηθίζεται, θα ήθελα να υπενθυμίσω εν συντομία την πλούσια επιστημονική σας συνεισφορά καθώς και τους στενούς δεσμούς σας με τη Γαλλία. Η σταδιοδρομία και των δύο σας είναι τόσο πλούσια και ποικίλη που θα σας ζητήσω εκ των προτέρων να συγχωρέσετε αν παραλείψω άθελα μου κάτι.

Θα ξεκινήσω τώρα με την πορεία της κυρίας Αναστασίας Ζαπανιώτου.

*

Αγαπητή Αναστασία Ζαπανιώτου,

Είναι μεγάλη μου χαρά να μιλήσω για εσάς εδώ, στην πόλη όπου ξεκίνησε η ακαδημαϊκή σας διαδρομή. Αφού αποφοιτήσατε από τη Σχολή Χημικών

Μηχανικών, επιλέξατε να συνεχίσετε τις σπουδές σας στην Ecole Centrale του Παρισιού. Νο ίζω, άλιστα, ότι ήσασταν η πρώτη Ελληνίδα που έγινε δεκτή σε αυτό το υψηλού κύρους ίδρυ α. Αποκτήσατε εταπτυχιακό δίπλω α και στη συνέχεια διδακτορικό το 1987, σε συνεργασία ε το CNRS. Αυτή ήταν η αρχή της λα πρής καριέρας, η οποία εξελίχθηκε σε ένα εντυπωσιακό βιογραφικό. Ήταν επίσης η αρχή της 40ετούς συνεργασίας ε τη Γαλλία.

Πολύ πιο προστά από την εποχή σας, δείξατε έντονο ενδιαφέρον για τα ενεργειακά ζητή ατα, τη βιώσι η οικονομία και την κυκλική οικονομία. Ατενίζατε πάντα το έλλον, χωρίς ό ως ποτέ να χάσετε το παρόν από το βλέ α σας.

Έχετε επίσης δώσει και άλλες άχες, διαχρονικές, προωθώντας την ισότητα των φύλων έσω του διαλόγου, της εκπαίδευσης και της έρευνας. Ως διπλω άτης καριέρας, ου είναι σαφές ότι πέρα από τον το έα σας, είστε επίσης ία εξαιρετική πρέσβειρα της ισότητας των φύλων.

Ξεκινήσατε τη σταδιοδρο ία σας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως αποσπασ ένη εθνική ε πειρογνώ ονας στη Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης. Από το 1995, γίνατε καθηγήτρια στο Τ ή α Χη ικών Μηχανικών του Αριστοτελείου Πανεπιστη ίου, όπου ήσασταν πρόεδρος της ερευνητικής ο άδας για τη βιο άζα και τη βιοενέργεια στο πλαίσιο του Δικτύου και του Διεθνούς Συνεδρίου για τις Ανανεώσι ες Πηγές Ενέργειας.

Το 2019, το 2020 και το 2021 συγκαταλέγεστε στο 2% των κορυφαίων ερευνητών στον κόσ ο στη λίστα του Πανεπιστη ίου Στάνφορντ. Αυτό αποτελεί την εγαλύτερη απόδειξη της ση ασίας της επιστη ονικής σας συ βολής. Έχετε συ ετάσχει, εκτι ώ, σε περισσότερα από 40 ερευνητικά προγρά ατα, σε 300 συνέδρια και στη δη οσίευση 500 επιστη ονικών άρθρων.

Ως καθηγήτρια στην Ecole Centrale του Παρισιού και στην Ecole Centrale της Μασσαλίας, έχετε συ βάλει στην εκπαίδευση πολλών γενεών φοιτητών. Ως έλος της Επιτροπής Διεθνούς Συνεργασίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστή ίο, έχετε συ βάλει στην υπογραφή πολυάριθ ων δι ερών συ φωνιών ε γαλλικά ιδρύ ατα, όπως η Ecole Polytechnique και η Ecole des Mines.

Θέλω να υπογρα ίσω ιδιαίτερα ότι εκπροσωπείτε το Αριστοτέλειο Πανεπιστή ίο στο δίκτυο Top International Managers in Engineering (TIME) της Ecole Centrale Supélec στο Παρίσι, το οποίο απονέ ει διπλά πτυχία της Centrale και του Αριστοτελείου.

Πρωθήσατε, ενθαρρύνατε και ενισχύσατε ακούραστα τη συνεργασία και τους δεσ ούς εταξύ Γαλλίας και Ελλάδας. Είναι χαρά και τι ή για ένα να σας απονεί ω αυτήν την διάκριση σή ερα, αγαπητή Αναστασία.

Κυρία Αναστασία Ζα πανιώτου, εκ έρους του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, σας απονέ ω τα διάση α του Ιππότη του Τάγ ατος του Ακαδη αϊκού Φοίνικα.

*

Αγαπητέ Πέτρο Στάγκο, ήρθε η σειρά σας.

Η διαδρο ή της κ. Ζα πανιώτου είναι απολύτως υποδειγ ατική αλλά και η δική σας δεν είναι λιγότερο εντυπωσιακή. Ευτυχώς για ένα, που έχω την χαρά να εξυ νήσω το έργο σας, οι το είς εξειδίκευσής σας είναι διαφορετικοί.

Αφού αποφοιτήσατε από τη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, συνεχίσατε, με υποτροφία της γαλλικής κυβέρνησης τις σπουδές σας στη Dijon, όπου το 1979 αποκτήσατε διδακτορικό δίπλωμα στο διεθνές δίκαιο.

Ως επισκέπτης καθηγητής, διδάξατε σε πολλά γαλλικά πανεπιστήμια (Panthéon Sorbonne, Rennes, Aix-Marseille), και ήσασταν ερευνητής συνεργάτης, αρχικά στο Ινστιτούτο Προηγμένων Σπουδών της Νάντης (Institut d'études avancées de Nantes) και, από το 2020, ερευνητής συνεργάτης στο Ινστιτούτο Προηγμένων Σπουδών του Στρασβούργου (Institut d'études avancées de Strasbourg).

Έχετε συετάσχει σε πολλά ευρωπαϊκά και ελληνικά ερευνητικά προγράμματα, ως ειδικός στα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και στο διεθνές δηόσιο και οικονομικό δίκαιο. Κατά τις δεκαετίες του 1980 και 1990, συνεργαστήκατε ιδιαίτερα με τους Γάλλους ομολόγους σας στο πλαίσιο του δικτύου των ελληνογαλλικών συναντήσεων κοινοτικού δικαίου. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ήσασταν προσκεκλημένος στο ετήσιο συνέδριο της Διπλωματικής Ακαδημίας του Υπουργείου Εξωτερικών της Γαλλίας ως συνεισηγητής.

Ακολουθώντας την παράδοση των μεγάλων στοχαστών, η διαδρομή σας χαρακτηρίζεται ταυτόχρονα από ένα πλούσιο επιστημονικό έργο με δημοσιεύσεις άρθρων και βιβλίων, κυρίως από τις εκδόσεις Presses universitaires de France, αλλά και από την ενεργό συμμετοχή σας στα κοινά, μεταξύ άλλων ως νομικός σύμβουλος στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) και στην εθνική αντιπροσωπεία της Ελλάδας στις Βρυξέλλες.

Στην Ελλάδα, εργαστήκατε για τη δημιουργία της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Ήσασταν πρόεδρος του 2ου τμήματος (οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα) από το 2009 έως το 2012. Μαζί με Γάλλους νομικούς, συμβάλλατε στη γέννηση σκοπιότητας που οδήγησε στη δημιουργία του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Ως νομικός επιρογνώνας, ήσασταν μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο, στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επί δώδεκα χρόνια (2009-2020). Από το 2020, είστε σύμβουλος της Επιτροπής Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Ως παιδί της όμορφης Θεσσαλονίκης, έχετε επιλέξει έναν τομέα εξειδίκευσης που απαιτεί πολύ σκληρή δουλειά. Από την αρχή της καριέρας σας, επιδείξατε βαθιά προσήλωση στις οικονομικές και ανθρωπιστικές αξίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που είναι τόσο σημαντικές για τη Γαλλία.

Αγαπητέ κύριε,

η ακλόνητη αφοσίωσή σας στη δημιουργία ενός θεσμικού συστήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η συνεχής συνεργασία σας με τη Γαλλία καθ' όλη τη διάρκεια της λαμπρής σταδιοδρομίας σας αποτελούν πηγή έμπνευσης για όλους μας.

Κύριε Πέτρο Στάγκο, εκ μέρους του Υπουργού Παιδείας, έχω την τιμή και τη χαρά να σας απονεύω τα διασήματα του Ιππότη του Τάγματος του Ακαδημαϊκού Φοίνικα.